

Sygn.akt III AUa 1847/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2014r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bohdan Bieniek (spr.)

Sędziowie: SA Maria Jolanta Kazberuk

SA Piotr Prusinowski

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 maja 2014 r. w B.

sprawy z odwołania J. I. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji wnioskodawcy J. I. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 września 2013 r. sygn. akt V U 1137/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1847/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił J. I. (2) prawa do świadczenia przedemerytalnego powołując się na treść art. 2 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. I. (1) domagając się przyznania prawa do powyższego świadczenia. W uzasadnieniu swego stanowiska powoływał się na długoletni staż pracy oraz brak zatrudnienia.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 19września 2013r. odwołanie oddalił.

Sąd ustalił, że wnioskodawca prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. W materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie brak jest dowodów na okoliczność ogłoszenia przez wnioskodawcę upadłości. Skarżący słuchany przez Sąd przyznał, że nie została ogłoszona upadłość. Jako powód zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej wskazał fakt, iż nie wygrał przetargu.

Przechodząc do analizy prawnej Sąd I instancji odwołał się do ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do

dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie spełniał wyżej wymienionej przesłanki, bowiem w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą przesłanką ubiegania się o świadczenie przedemerytalne jest ogłoszenie upadłości. Z kolei upadłość ma zastosowanie do osób będących przedsiębiorcami. Osoby prowadzące działalność gospodarczą same decydują o prowadzeniu działalności lub jej zaniechaniu. Ogłoszenie upadłości jest obiektywnym kryterium oceny sytuacji ekonomicznej w odniesieniu do przedsiębiorcy.

Wnioskodawca spełnia natomiast przesłanki określone w art. 2 ust. 3 cytowanej ustawy, który mówi, iż świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Wnioskodawca posiada statusu osoby bezrobotnej, dotrzymał też terminu 30-dniowego do złożenia wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6 – miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Jednakże należy podkreślić, iż osoba ubiegająca się o świadczenie przedemerytalne winna spełniać łącznie wszystkie wyżej wspomniane przesłanki.

Dlatego też odwołanie Sąd Okręgowy oddalił na mocy art. 477¹⁴
§ 1 k.p.c.

Od powyższego orzeczenia nieformalną apelację wniósł J. I. (1), zaskarżając w całości wyrok Sądu I instancji. W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, że legitymuje się 46 letnim stażem pracy, w czasie którego regularnie opłacał składki na ubezpieczenie społeczne. Ostatnio prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą, która została definitywnie zakończona, a nie ogłoszono upadłości z uwagi na fakt jednoosobowego jej prowadzenia. W tym stanie rzeczy apelacja jest zasadna.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie jest zasadna.

W pierwszej kolejności rozważania należy rozpocząć od stwierdzenia, że okoliczności faktyczne w sprawie nie pozostają sporne. Sąd I instancji prawidłowo ustalił, iż wnioskodawca prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w oparciu o wpis do ewidencji. Działalność była prowadzona przez okres dwóch lat i definitywnie została zakończona w sierpniu 2012r. Skarżący nie zgłosił wniosku o upadłość.

Powyższe ustalenia faktyczne zostały dokonane w zgodzie z dyspozycją art. 233 § 1 kpc. Zgodnie z przytoczonym przepisem sąd dokonuje oceny wiarygodności mocy dowodów według własnego przekonania na podstawie

wszechstronnego rozważenia materiału. Z jednej zatem strony sąd orzekający uprawniony jest do oceny tychże dowodów według własnego przekonania z drugiej natomiast sam jest zobowiązany do wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Uprawnienie sądu do oceny dowodów według własnego przekonania nie oznacza oczywiście dowolności w tej ocenie, bowiem poza sporem winno być, iż dokonując tej oceny sąd nie może ignorować zasad logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego. Dopiero prawidłowo ustalony stan faktyczny może stanowić podstawę do oceny poprawności zastosowania prawa materialnego.

Sąd I instancji trafnie zauważył, że istota sporu sprowadzała się do prawidłowej wykładni art. 2 ust.1 pkt 3 i ust.3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych [Dz. U z 2013r. poz.170 tekst jednolity].

Z prawidłowo ustalonych okoliczności faktycznych wynika, że wnioskodawca prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Prawo do świadczenia przedemerytalnego reguluje w tym wypadku powołany wyżej przepis. Zgodnie z treścią art. 2 ust.1 pkt 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą koniecznym warunkiem uzyskania świadczenia przedemerytalnego jest, po pierwsze nieprzerwane prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przez okres 24 miesiące, po drugie opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, po trzecie ukończenie 61 roku życia w przypadku mężczyzn. W końcu istotnym warunkiem jest konieczność ogłoszenia upadłości prowadzonej działalności gospodarczej. Uzyskanie prawa do świadczenia wymaga łącznego spełnienia powyższych warunków.

W sytuacji wnioskodawcy nie została spełniona przesłanka związana z upadłością. Oceny tej nie zmienia fakt jednoosobowego prowadzenia działalności.

Zgodnie z art. 1 ust.1 ustawy z dnia 28 lutego 2003r. prawo upadłościowe i naprawcze [Dz. U z 2012r. poz.1112 tekst jednolity] ustawa reguluje zasady wspólnego dochodzenia roszczeń wierzycieli od niewypłacalnych dłużników będących przedsiębiorcami. Pojęcie przedsiębiorcy zostało uregulowane w ustawie z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej [Dz. U z 2013r.poz. 672]. Zgodnie z art. 4 ust.1 powołanej ostatnio ustawy przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Świadczenia przedemerytalne przysługują osobom, które mają odpowiednio długi okres ubezpieczenia i stosowny wiek, a które z przyczyn obiektywnych zostały wyłączone z ubezpieczenia społecznego. Jednym z mierników obiektywnych przyczyn jest ogłoszenie upadłości. W ten sposób można stwierdzić, że wystąpiły obiektywne przyczyny zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej. Wówczas dopiero można mówić o realizacji przesłanek wynikających z ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych.

W konsekwencji ogłoszenie upadłości jest niezbędną przesłanką uzyskania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Warunku tego nie spełnia faktyczne zaprzestanie wykonywania tej działalności, czy też wyrejestrowanie jej z ewidencji działalności gospodarczej, bowiem niewypłacalność dłużnika [por. art. 10 i art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze] jest warunkiem brzegowym oceny pozostałych przesłanek w sprawie [wyrok SA w Katowicach z dnia 25.10.2012r. w sprawie III AUa 329/12 oraz wyrok SA w Szczecinie z dnia 4.12.2012r. w sprawie III AUa 566/12].

Warto jednocześnie zauważyć, że konstrukcja art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych stanowiła przedmiot orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2006 r. SK 66/06, w którym ów przepis uznano za zgodny z art. 67 ust. 2, art. 32 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy dokonał poprawnej wykładni prawa materialnego. Sam tylko długoletni okres ubezpieczenia wnioskodawcy, jak też opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne nie konwalidują przesłanki związanej z koniecznością ogłoszenia upadłości.

Trafnie także Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, iż spełnienie przesłanek wymienionych w art. 2 ust.3 ustawy o świadczeniach emerytalnych, a więc pobieranie zasiłku dla bezrobotnych przez okres sześciu miesięcy, posiadanie

statusu osoby bezrobotnej, która w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz złożenie wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie stanowi dostatecznej przesłanki do uzyskania świadczenia. Jak słusznie podkreślił Sąd Okręgowy wszelkie warunki muszą być spełnione łącznie. Warunki do przyznania świadczenia winny być interpretowane ściśle, a dla uzyskania prawa do świadczenia konieczne jest łączne spełnienie wszystkich warunków wymienionych w ustawie. [vide wyrok SA w Lublinie z dnia 30.01.2014r. w sprawie III AUa 1313/13]

W konsekwencji faktyczne zaprzestanie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej bez złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w myśl przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003r. prawo upadłościowe i naprawcze [Dz. U z 2012r. poz.1112 tekst jednolity] nie uprawnia do uzyskania świadczenia przedemerytalnego w rozumieniu art. 2 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych [Dz. U z 2013r. poz.170 tekst jednolity].

Z tych względów apelacja wnioskodawcy podlega oddaleniu z mocy art. 385 kpc.